

Oikeusministeriön lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi / Lausunnon antaminen

KH 01.06.2026
3/00.04.00/2026

Oikeuspalveluvirasto on toimittanut 27.2.2026 oikeusministeriölle ehdotuksen viraston toimistorakenteen ja toimipaikkaverkoston uudistamiseksi. Oikeusministeriö lähettää Oikeuspalveluviraston ehdotuksen lausuntokierrokselle sellaisenaan. Toimisto- ja toimipaikkaverkoston kehittämistä koskevia jatkotoimenpiteitä arvioidaan oikeusministeriössä lausuntokierroksen jälkeen.

Oikeuspalveluvirastosta annettu laki muuttuu 1.1.2027 lukien siten, että talous- ja velkaneuvontapalvelut erotetaan oikeusaputoimistoista omiksi toimistoikseen. Voimassa olevan lain mukaan talous- ja velkaneuvontapalvelut annetaan oikeusaputoimistoista. Oikeuspalveluviraston ehdotus sisältää ehdotuksen talous- ja velkaneuvontatoimistojen määrästä, nimistä ja alueista, joista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Oikeuspalveluvirasto on lisäksi ehdottanut toimisto- ja toimipaikkaverkostoon liittyviä muutoksia, jotka eivät ole riippuvaisia edellä mainitusta talous- ja velkaneuvontaa koskevasta muutoksesta. Näiden muutosten taustalla on virastolle osoitetut valtion tuottavuustavoitteet sekä valtionhallinnossa meneillään oleva valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistus 2030.

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 11.6.2026.

Valmistelija Hallintopäällikkö Henriikka Mäkelä, puh. 040 480 1074

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää, että Äänekosken kaupunki antaa seuraavansisältöisen lausunnon:

Esityksen mukaan toimipaikkaverkostoa supistetaan ja ratkaisu perustuu mm. väestöpohjaan, etäisyyksiin ja kustannuksiin sekä tavoitteeseen säästää toimitilakuluissa. Äänekosken kaupunki tunnistaa kustannustehokkuuden tarpeen, mutta katsoo, että arvio perustuu keskiarvoihin, jotka eivät kuvaa yksittäisten kuntien tilannetta riittäväällä tavalla. Kertaluonteinen neljän viikon seurantajakso on myös liian lyhyt tuottamaan luotettavaa tietoa eri toimipisteiden lähiasioinnin määrästä ja tarpeesta. Palvelujen keskittäminen heikentää asiointimahdollisuuksia keskiuurissa ja pienemmissä kunnissa paikoin kohtuuttomasti. Esityksessäkin tunnistetaan, että henkilökohtainen lähiasiointi on edelleen tarpeen useissa palveluissa.

Äänekosken kaupunki katsoo, että vähintään 10 000 asukkaan paikkakunnilla, joilla asiakaskunta on ikääntynyt, asiakkaita on asukaslukuun suhteutettuna keskimääräistä enemmän tai joista muodostuisi kohtuuttoman haastava asiointimatka lähimpään

yksikköön, kuntalaisilla tulee olla mahdollisuus asioida vähintään ajanvarauksella omalla paikkakunnalla. Esityksessä on katsottu, että toimipaikka voidaan sijoittaa 10 000–30 000 asukkaan kuntiin vain, jos etäisyys lähimpään suurempaan toimipaikkaan on vähintään tunnin ajomatka, mutta tämä ei ota riittävästi huomioon asiakkaita, joilla ei ole mahdollisuutta oman auton käyttöön. palvelun saavutettavuuden, mutta myöskään alueellisen tasa-arvon näkökulmasta palvelua ei tule keskittää yksinomaan maakuntakeskuksiin.

Päätös